

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăoii Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Numeri singuratici la 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiun

Politica și banul.

Așa de mult politica guvernului maghiar s'a redus la o afacere de bani, încât ministrii și politicienii maghiari ni-se par curat ca și niște bancheri, cari nu mai judecă și nu mai apreciază nimic, decât în raport cu banul, cu câștigul. Primul și cel mai tipic reprezentant al acestei categorii de oameni e Bánffy — *nomen et omen*. Dar toți cei din jurul lui sunt pătrunși de același duh, al banilor și banalităților, încât abia îi mai poți deosebi unul de altul. Interesante obiecte de studiu acesti oameni, acești membri ai „cartelului celor interesați, adunați la oală cu ajutorul banilor” — cum îi numia „Magyarország”, în articolul citat de noi ieri. Și într-adevăr, dacă nu am simți așa de dureros și așa mult urmările politicii nebune și brutale a acestor bancheri ajunși stăpâni la tesaurul țerei, nici ne-am mai ocupa de ei decât ca de obiecte de studiu....

Caracteristic pentru modul de gândire și judecată a acestora, cari hotărăsc astăzi politica față de naționalități este fără îndoială și articolul ce-l publicăm azi, tradus din ziarul „Reichswehr”.

„Protestul” naționalităților aliate, lansat la începutul anului contra maghiarizării brutale și a întregului sistem de maghiarizare a avut darul să provoace niște articole favorabile nouă; și defavorabili stăpânitorilor noștri, din partea ziarului vienez numit, care fără îndoială reprezintă vederile unor cercuri înalte și hotărâtoare din orașul împărătesc.

Politica față de naționalități a guvernului unguresc a fost caracterizată fără rezervă în acest articol, și s'a exprimat opinia, ca popoarele nemaghiare din Ungaria să fie scoase de sub jugul hegemoniei maghiare și redat imperiului mare al Austriei, în care și cea mai mică naționalitate își are dreptul său și libertate deplină de a se desvolta după firea și caracterul său național.

Prin acest articol, cu oarecare colorit oficios, politica guvernului maghiar a fost lovită tocmai la rădăcină. Un strigăt de indignare a fost echoul ce a răsunat în Budapesta la glasul din Viena și zărele ungurești au început o adevărată campanie de — înjurături și bazacii ungurești.

În meritul lucrului n'a răspuns însă nime. Merit a da acest răspuns, care de silă ca de voe bună se impune guvernului unguresc, este articolul trimis la redacțiunea ziarului „Reichswehr”.

Am aștepta deci o argumentare solidă, detaliată, la toate punctele chestiunii de naționalități, pentru că articolul răspuns poartă evident marca cabinetului Bánffy-Jeszenszky, adică a supremilor factori, cari fac această politică, așa numită „de naționalități”.

Dar' de fapt ce găsim în „întimpinarea” guvernului maghiar?

Absurdități, bănueli, neadevăruri și întortocheri. Încolo nimic. Nime corect; nimic obiectiv; nimic, ce se dovedească o concepțiune clară și corectă despre această chestiune care formează călcăiul achileic al întregii politici interne — și chiar și externe — a monarhiei austro-ungare.

Dreptatea, echitatea politică — zice articolul — seamănă cu banul. Ea are valoare numai acolo, unde e bătit, unde i-se recunoaște valoarea, și are numai aceea valoare, care i-se recunoaște.

Această enunțaiune caracterizează și concentrează totul ce se spune în acest articol destul de vast. Ideea e imprumutată dela un obscur autor ardelean — de sigur Ungur și acela — și arată clar, până la cămășură banul, cu întreg complexul de miserie al imperiului său — dominează politica țerei ungurești și inspiră capetele fără spirit, cari sunt puse de soarte se conducă această politică.

Va se zice: Dreptatea, justiția, echitatea, nu se bazează pe criterii generale, ci speciale, locale — zice bancherii politici. Ea seamănă cu banul. Ce-i drept

aici, nu-i drept dincolo; ce-i just și adevărat în Austria, nu e tot așa în Ungaria. Ce compete Românului în Austria — nu-i compete și în Ungaria. Dacă în Austria toate naționalitățile sunt egal îndreptățite, nu pot fi tot așa și naționalitățile din Ungaria. Așa zic matadorii politicii ungurești.

Dar' de ce?

Nu e și Ungaria un stat poliglot și polinațional ca și Austria? Dacă în Austria pe lângă o minoritate de Nemți există o majoritate compusă din Cehi, Sloveni, Poloni, Ruteni, Români și Italieni, nu e tot așa și în Ungaria?

Pe lângă cele 5—6 milioane de Maghiari nu avem noi 10 milioane de Nemțmaghiari: Români, Slovaci, Sârbi, Sași și Ruteni, ne mai vorbind de Croați și Italieni?

Nu mai Ungurii nu o știu aceasta, pentru-că se fac a nu vrea să o știe. De fapt însă e așa. Precum în Austria așa și în Ungaria diferite neamuri locuiesc în masse compacte, conștiințe de naționalitate lor, și hotărâte a se desvolta în caracterul lor național, aranjate după propriile lor trebuințe, sub gloriosul sceptru al casei de Habsburg.

În Austria naționalitățile au ajuns la un grad oarecare de egală îndreptățire, și vor ajunge tot mai mult, pentru-că ideea națională și interesul monarhiei reclamă, pe o formă, deplină autonomie națională.

Același proces se va face și în Ungaria, date fiind aceleași elemente și aceleași împrejurări. Ideea națională e aceeași aici ca și peste Leitha, interesul monarhiei se impune și aici ca și dincolo, dată fiind unitatea sceptrului, unitatea persoanei Domnitorului, fie că se va numi Împărat, ori Rege.

Procesul acesta e firesc, e aproape firesc. Desvoltarea lui poate fi accelerată, ori tardată, nu însă oprită de tot. De aceea dreptatea între națiuni se bazează pe criteriile naturii, criterii eterne, generale în timp și spaț.

Lucrul e evident și numai bancherii, cari speculează câștiguri și interese, ear' nu adevărurile firei, pot să reducă valoarea și valabilitatea acestor principii la o convențiune, ca și valabilitatea banului.

Dar' în sfârșit — ca se vorbim ad hominem — nici asemănarea aceasta desperată a politicianilor bancheri nu îndreptățește politica ungurească. Imperiul austro-ungar e o unitate politică. Banul din Austria are valoare în Ungaria, ca și banul ungar în Austria.

Până ieri alaltăieri era și la noi valuta austriacă. De un timp avem valuta de coroană. E unitară și aceasta. Prin urmare chiar și dacă dreptatea politică ar fi ca și banul, încă vom ajunge, — căci trebuie să ajungem — ca ceea ce e valabil dincolo de Leitha, să fie valabil și dincoace.

Ungurilor nu le-a plăcut valuta austriacă. Wekerle a introdus valuta de coroană. Nouă nu ne place creațiunea lui Wekerle, căci se zice că a adus multă pagubă țerei. Dar' în politică ținem la valuta Coroanei — și sperăm că Ea se va și valida.

Viitorul e în mâna lui D-zeu — și D-zeu ține cu dreptatea, care una e, ca și D-zeu.

Sibiu, 29 Ianuarie a.

Unguri și „Reichswehr”. Articolul ce traducem din Reichswehr și cu care ne ocupăm la primul loc, și ne vom mai ocupa, — a fost publicat de ziarul vienez numai cu expresă rezervă, sub titlul: „Die ungarische Nationalitätspolitik — Eine Entgegnung”, va se zice numai ca o întimpinare.

Mai mult. Redacțiunea ziarului vienez i-a făcut și următoarea introducere:

„Noi ne-am expus punctul nostru de vedere în chestiunea naționalităților din Ungaria tot așa de clar pe cât de hotărât. Ca întimpinare la ultimul nostru articol (cel din prilejul „Protestului” — Red. „Trib.”), care s'a ocupat de această temă, primim dintr-o

parte ungurească distinsă următoarele expuneri. Le dăm loc, chiar și pentru aceea, că ele par a reoglinde vederile unor cercuri hotărâtoare. De sine înțeles, noi nu ne putem identifica cu vederile susținute în articol”.

Așa „Reichswehr”. Cu toate acestea zărele ungurești, anumit: „Magyarország”, „Kolozsvár”, „Egyetérés” etc., înregistrează articolul trimis din Budapesta, ca și când ar fi propriu al ziarului vienez, și ca și când acesta i-ar fi schimbat vederile în favoarea Maghiarilor.

Este aceasta o procedură perfidă; o minciună conștientă, o seducere a opiniei publice. Dar' cu ce scop?

Vreau zărieții unguri să amăgească și mai departe publicul lor cetitor?

Ei bine, o cauză astfel servită va fi sigur perdută. Perdută cu atât mai virtuos, că nu se întemeiază pe adevăr și se susține de pe o zi pe alta cu — minciuna!

Prigoane pentru 1848! Parc'au nebunit, nu alta, stăpânitorii unguri. Fantoma unei „revoluții anti-maghiare” ce s'ar pregăti în cercurile românești din prilejul iubileului de 50 ani al evenimentelor dela 1848 — îi face să aiureze tot, mai înfrigor și mereu se aibă viziuni, una mai grozavă ca alta...

Simptomul acesta dă explicație prigoanelor nebune, ce de câteva săptămâni se fac în jurul Brașovului.

Am semnalat și noi — după „Gaz. Trans.” — că niște detectivi ai cabinetului secret Bánffy-Jeszenszky au făcut cu asistență gendarmerească percheisiții domiciliare preoților români, Toma Giurgiu din Pucăreni, I. Bogdan din Zizin și T. Frățes din Bacifalău și le-au confiscat niște apeluri, cari — lucru misterios — sosiau dela postă tocmai și todeauna în prezența — detectivilor! Apelurile acestea sunt autografate, se adresează „Fraților Români de peste Carpați” și vorbesc de evenimentele dela 1848, îndemnând la luptă contra Ungurilor. Pare foarte justificată bănuiala, că nu la București, ci la Budapesta — și încă de pe la guvern! — e a se căuta explicarea acestor apeluri.

Interesant e, că detectivii mereu înțereau la percheisiție de „Aurel Popovici dela București”, pe care se vede, că mult ar vrea să-l prezente — conspirator chiar acum, în preajma iubileului Monarhului nostru!

Machinațiunile acestea sunt măturisite — firește, în altă formă — chiar în foaia ungurească „Brassói Lapok”, care afirmă, că detectivii sunt trei la număr și petrec la Brașov deja de câteva săptămâni!

Îndrăzneala acestor sbiri ai dlor Bánffy-Jeszenszky a mers până la atâtea, că zilele trecute au făcut percheisiție domiciliară și la o călugăriță, Iustina Moga din Satulung, dar' nici un rezultat n'au avut!

Ce se însemne toate acestea?!

Laudă de sine și deauțare. În Magyarország dela 28 Ian. c. Bartha scrie un prim-articol din incidentul onomastice împăratului Wilhelm. Revenind asupra fimoșului toast din Buda, zice, că poporul maghiar a priceput însemnătatea celui toast cu instinctul clasic de maturitate politică și mai în urmă debitează următoarele:

Razimul ce-l dăm noi tronului, este sigur. Noi nu mergem în vecini să facem politică. Nu cochetăm nici cu Rușii, nici cu Germanii pentru lecuirea miseriilor noastre interne. Nu cântăm cântece de rășboiu de aceea, cari fac nesigur terenul pe care stă tronul. Austria este asemenea unui caș verminos.

Să țărăie care în dreapta, car' în stânga. Noi stăm locului și sântem destul de tari, ca să înfrinăm tradarea daco-română, careia i-ar plăce să rupă un cerc din coroana Ungariei.

O denunțare mai perfidă nici că se poate.

„Românul nu pierde”.

— Cărți postale ilustrate, nimice de Unguri. —

În Alba-Iulia faimosul tribunal i'a ilustrat de non cronicile cu o sentență vrednică de el.

Lucrul s'a petrecut astfel:

Papeteria Storek & Müller din București a pus în vânzare niște cărți postale ilustrate. Ilustrațiunea reprezintă următoarele:

Un Român legat cu mâinile la spate, căzut în genunchi este bățut cu sbicil de un tanțos Ungur. La spatele acestei scene, care ilustrează starea noastră politică, se vede în depărtare un foc grozav. Întreg orizontul e o mare de flacări. În văzduh se văd urme de fulger. În zărea îndepărtată se observă niște casamate. O inscripție indică menirea lor: Szegedin, Vácz etc.

În colțul din sus al icoanei e un tact din „Deșteaptă-te Române” pe note. Ear' din jos pe lângă un tricolor român e tipărit: „Românul nu pierde! — Salutați din România independentă”.

Atât! — Charte de acestea — cari se folosesc în România — a ajuns și pe la noi. Una, adresată unui teolog din seminarul Blajului a fost prinsă, se vede la postă și predată autorităților. — S'a făcut mare cas; a urmat cercetare și proces. Pertractarea s'a ținut la 27 I. c. în Alba-Iulia. „Corpus delicti” a fost declarat „agitator” și s'a enunțat confiscarea și nimicirea lui. Poate-că a fost ars pe rug...

Acum patria maghiară e mântuită. Pentru aceea însă, totuși:

„Românul nu pierde”.

Politica maghiară față de Nemaghiari.

În „Reichswehr” dela 25 Ianuarie s'a publicat, cu rezerva cuvenită, următorul articol:

Budapesta, Ian. 1898.

Dreptatea politică seamănă cu banul. Ea are valoare numai unde o admit; și numai acea valoare, care i-o admit oamenii. Așa ne spune un scriitor (maghiar?) ardelean din veacul trecut. De aceea e foarte ușor posibil, că dreptatea politică e alta dincolo, și alta dincoace de Leitha. Că așa e cel puțin în chestiunea naționalităților, fie-ne permis a o dovedi cu o declarație a fostului ministru de instrucțiune din partidul conservator român Take Ionescu.

Numitul bărbat de stat a luat parte cu o mare vorbire în dezbaterile asupra adresei camerei române și a discutat detaliat și relațiunile naționalităților din monarhia noastră. (Nu e adevărat! R. „Trib.”).

A zis, că a vorbit de curând cu un conducător al Românilor din Ardeal și acesta i'a spus următoarele:

Am cercetat la ultima ocazie expoziția din Praga, condus de un conducător al Cehilor tineri; pătuns de cele-ce am văzut am exclamat: „Când vom ave și noi Români din Ardeal o reprezentanță provincială, cum o aveți d-voastră aici în Praga? (Dieta țerei. R. „Trib.”) Când vom ave noi o universitate, un politehnic, un teatru propriu? Când va fi limba noastră recunoscută în administrație și justiție, așa cum e a d-voastră aici în Austria?”

Nu ne învidiați — răspuns politicianul ceh — pentru-că noi bucușor am da toate acestea, spre a ne asigura un viitor bun, dacă, și la spatele nostru ar sta sentinela un stat național, propriu și independent, ca la spatele d-voastră!

Această enunțaiune a politicianului ceh tinde, de fapt ilustrează corect și precis deosebirea chestiunii naționalităților dincolo și dincoace. La spatele naționalităților slave din Austria nu stă un atare stat național independent. Cehilor, Polonilor, Slovenilor, nici prin minte nu le poate trece a face iredentism ori-cât de mult s'ar desvolta naționalicește, pentru-că în dosul lor nu stă nici un stat, ceh, polon ori sloven.

În Ungaria situația naționalităților e cu totul alta, pentru-că în dosul Sârbilor și Românilor stau state naționale independente de aceeași națiune, de același neam, în cari state aspirațiunile daco-române și pan-serbești nici nu se mai tănuiesc.

De aceea dacă s'ar realiza primul punct al programului din 1881, din Sibiu, autonomia Ardealului — România iredentă ar crește atât în Ardeal cât și în regatul român, încât de fapt ar deveni un factor de descompunere al statului. Intocmai aceea s'ar întâmpla și cu Sârbii poate chiar contra voinței Sârbiei, dacă s'ar realiza voivodina serbească după-cum o contemplează Miletiți și Polit.

În Austria aspirațiunile naționalistice nici chiar pe baza celei mai largi autonomii nu ar pute duce la iredentism, pe când în Ungaria recunoașterea special a autonomiei Românilor ar fi primul pas spre aceasta (iredentism! R. „Trib.”) pentru-că doară în regatul României daco-românismul și iredentismul, dacă și nu e politică oficială, e o aspirațiune generală, din care opoziția, chiar și exminisrii aceleia, nu obicinuesc a face taină.

Nu numai că un student a riscat, cu prilejul unui meeting antimaghiar, ținut nu de mult, vorba, că mișcarea națională română nu e permis să înceteze până-ce stindardul român nu va flata pe piscurile Carpaților — chiar și fostul ministru Take Ionescu s'a exprimat, că el a declarat, de pe banca ministerială — deși Sturdza a zis, că monarhia austro-ungară trebuie susținută în forma ei actuală — că viitorul e în mâna lui D-zeu. Fără îndoială că bărbatul de stat a spus în limba diplomatică același lucru, ca și studentul înfrăcat, care nu are nici o responsabilitate. (Va urma).

„In Ungaria”.

— Studiu politic —

de

Baron Iehan de Witte.

VII.

(Urmare și fine).

„Dacă nu voim să pierim, a zis Kossuth, trebuie să maghiarism și petrite”. Voind să aplice această maximă, Ungurii au obținut acea naționalitate pe care voiau să le absoarba, și au creat un curent de rezistență care va sfârși prin a deborda într-o zi.

Până acum cu toate persecuțiunile suferite, dintre care am enumerat o mică parte, cu toate acușările de iredentism aruncate de Maghiari, Românii din Transilvania n'au încetat de a protesta cu acea loialitate pe care au arătat o totdeauna pe câmpul de bătaie, și pe care Suvranul a recunoscut-o în diferite împrejurări. S'au declarat întotdeauna supuși M. S. Împăratului Francisc Iosif, dar' conform tradițiunii, nici-odată ai Regelui Ungariei.

Ei nu conspiră contra statului; nu voesc a fi privilegiați și nici nu cer a fi despoiați de vre-un drept opresorilor lor, ei cer ca fiecare naționalitate să-și aibă locul ei în monarhie, ei reclamă ca și Maghiarii altă-dată o patrie și e recunoscut, că pe când aceștia reclamau violent cu arma în mână, Românii n'au părăsit căile legale. Și tocmai pentru aceasta Maghiarii s'ajungă la rezultatul dorit, ear' transilvănenii fideli se fie condamnați pentru-că i-au depus cererea lor la picioarele tronului? Nu cătră Regele Carol al României, ci cătră principele lor legitim, Împăratul Francisc Iosif, s'au îndreptat spre a cere dreptate, și aceasta e o crimă! De ce ne-am mira când unii dintre ei descurejați, și-ar întoarce privirile și suspinele lor cătră sudul Carpaților, care-i separă de regatul unde conaționalii lor trăiesc fericiți și liberi, și sub un monarch ales de ei? Cum s'ar pute împedeca ca Românii din România liberă să nu se intereseze de frații lor persecutați și să nu fie vii simpatii între cele două ramuri separate ale aceleiași familii? De multe-ori a această chestiune arzătoare a fost adusă în fața parlamentului român, de deputații

oposiției și guvernul n'a putut s'o eludeze complet. Maghiarii strigând mereu irendentism, vor sfârși prin a face real un pericol fictiv. Fără îndoială, trebuie a o spune că sînt puțini de amănândou părțile Carpaților, acei-ce se gîndesc la o reuniune a Transilvaniei cu regatul românesc. Numeroase obstacole se opun la această anexiune, contra căreia vor protesta și Săcii și Sații și pe care Austria n'ar primi-o de bunăvoie. Totuși la București și pe alocurea, de cîtiva ani încep să încolțească ideea mai mult sau mai puțin utopică a unei *Mari Dacie* ce s'ar întinde pe 240.000 chm. pătrățiglobind în sinul ei pe toți Românii dela Marea-Neagră până în câmpiile ungurești, dela Nistru pînă în Dunăre, lăsînd o parte (cel puțin pentru un moment) pe Românii din Macedonia, pe care-i separă de frații lor, principatul Bulgariei.

Dacă Ungurii voesc ca aceste visuri să nu prindă rădăcini, trebuie să renunțe la ambițiunile lor excesive, acordînd fiecăruia popor libertatea și autonomia pe care o cere. Se înceapă prin a face viața locuitorilor dulce și lenicioasă.

Sistemul de apăsare care a reușit așa de slab Austriei în Italia, ca și Germaniei în Alsacia-Lorena, nu poate decît să irite spiritele, să așteie urile și să conducă la o revoltă și la unîredentism într'adevăr periculos pe locuitorii cari nu cer altceva decît a-și desfășura viața lor națională sub guvernul imperiului. Necedînd acestor cerințe, vîind a le impune o naționalitate și o limbă pe care ei o detestă, Ungurii nu numai că probează o tiranie nedreaptă și arată că iubesc libertatea numai pentru ei, dar vor sfîrși prin a-și înstrăina simpatia pe cari pe drept sau pe nedrept le căpătase altă-dată în Europa. Să nu se mire deci, în ziua cînd un război va izbucni, dacă popoarele oprimate așa de mult timp se vor ridica (contra lor, după-cum ei înșiși s'au ridicat altă-dată contra Austriei. Înzădar invoacă Maghiarii ceea-ce se întîmplă în alte țări. „Acelea, zic ei, care acum 50 de ani se lăudau că sînt Napolitani, Toscani sau Lombarzi nu sînt decît Italieni. Bade-nezii, Wiirtenburgezii, Saxonii și Bavarezii se numesc astăzi Germani. Așa este peste tot. De ce să fie altfel în Ungaria? Faptele identice trebuiesc să producă rezultate identice”. (Resp. stud. maghiari la memoriul stud. din România. Iulie 1891).

E ușor a răspunde că situațiunile nu sînt „identice”; dacă mulțimea popoarelor ce vorbiau aceeași limbă, și care compuneau altă-dată regatele și principatele din Germania, sau din Italia, aspirau la o unitate, nu e tot astfel în Ungaria, unde majoritatea populațiunii se compune din rase refractare naționalității maghiare. Cu toate plîngerile Românilor în contra Rusiei căreia îi reproșează luarea Basarabiei, totuși în ajunul războiului din Orient, noi i-am auzit adesea zicînd, ca preferă a fi mai bine Ruși decît Maghiari! Acestia au avut teamă de a da o importanță prea mare visitei Regelui Carol. Nu putem decît să ne bucurăm de aceste dispozițiuni. Din toate punctele de vedere, n'ar fi de dorit ca Ungaria, din ce în ce dată pe mîna Evreilor și a frumasonilor, amici ai Germaniei, să surpe Austria pentru a

ajunge la o preponderanță vecinic visată și în parte atinsă. Este inadmisibil ear' ca Maghiarii, prin amestecul lor, să provoace desmembrarea vechii monarhii habsburgice.

În timp de secole, politica Francei era de a urmări căderea casei de Austria, și eată de ce, într'un timp cînd pericolul era alures, Napoleon III. a creat unitatea Italiei și a favorizat mărirea Prusiei. Astăzi din contră trebuie să ne opunem la dislocarea vastului imperiu austriac, a cărui existență e necesară echilibrului european. Dar' această dislocare, de mult timp împedecată, pare inevitabilă într'un viitor apropiat, dacă statul nu s'ar transforma, cum adesea s'a zis, într'o *Elveție monarchică*. Opiu publică din ce în ce se accentuează în acest sens și se spune că împăratul însuși e dispus a intra pe această cale. În Elveția, nici una din cele trei naționalități, nu se atinge de drepturile celorlalte două, dar' nici una nu arată dorința de a se alipi de Francea, Germania sau Italia; de aceea în ziua în care fiecare din popoarele Austro-Ungariei vor avea existența lor proprie și drepturile ce decurg de aci, nu va mai fi vre-un pericol de irendentism, de panslavism sau de daco-românism; popoarele nu vor cere decît să-și exercite libertatea lor sub sceptrul Împăratului Austriei. Ce frumos rol pentru Ungaria, dacă în loc de a continua oprirea celorlalte rase, ar ști să se pună în fruntea unei astfel de confederațiuni!

Nu e îndoială, că această soluțiune prezintă dificultăți serioase în regiunile în care mai multe naționalități se găsesc amestecate, pretinzînd fiecare, a domina pe celelalte, și exemplul actual ni-l oferă Cisleithania, unde contele Badenii, nu a putut satisfăcea legitimele revendicări ale Cehilor, fără a excita furia Germanilor; și totuși aceasta e singura soluțiune, basată pe dreptate și pe justiție, mult mai bună ca dualismul, care și-a trecut timpul și care provocă din ce în ce mai mult murmurul unei majorități sacrificată, care va pute să înlăture ruina imperiului Habsburgilor.

† Vice-colonelul Iuliu Mihályi.

Blaj, 29 Ian. n.

Joi seara a trecut din această lume vice-colonelul *Iuliu Mihályi* după lungi suferințe. Bărbat cult, membru al unei distinse familii, împodobit cu frumoase calități, lasă în urmă-i vii regretate.

Dela venirea actualului metropolit, strămutat și el în Blaj, Iuliu Mihályi câștigă în curînd simpatia tuturor.

Dar' o boală grea îl atinge, substrăgîndu-l din mijlocul societății noastre, unde a fost mult stimat.

Aflînd de decedarea lui, toată preoțimea gremială s'a prezentat în corpore înaintea dlui Metropolit arpe a-i exprima sincera condolență prin graiul Rsm. preposit Ioan M. Moldovan, care deși grav bolnav, totuși s'a ridicat din pat, spre a împlini această tristă dorință.

„Am venit Excelentissime dle — a zis canonicul Moldovan, — ca să-ți exprimăm profundele noastre condolențe pentru marea

perdere ce ai îndurat. Căci n'ai pierdut numai un frate, adevărat frate, ci ai pierdut un mîngăietor, căruia îți deschideai inima rănită de durerea, ce și-o cauzează necazurile, cari mai cu seamă în timpul din urmă te înconjură mai mult”.

Adînc mișcat de aceste condolențe și de cuvintele pline de sentiment ce și-s'au adresat, Metropolitul mulțumește cu ochii înundați de lacrimi, cerînd ca în locul fratelui trupeș pierdut, frații sufletești să-i fie ajutor și mîngăiere în viitor.

Casina română, a cărui president a fost reșosatul, a trimis Metropolitului o adresă de condolență, depunînd pe cosciug o coroană de laur din floarea reginei și roze.

După amezai s'a prezentat și o deputațiune din partea „Reuniunii femeilor” spre a condola.

Înmormîntarea s'a sîrșit azi la 3 ore d. a. servind membrii capitolului, profesorimea etc. A asistat un public foarte numeros. Căventăra funebrelă a rostit-o secretarul *Dr. Aug. Bunea*, ear' la groapă a spus un adio în numele casinei prof. Gavril Precup, secretarul acestei societăți.

Dăm în următoarele câteva note biografice:

Iuliu Mihályi s'a născut în Sîrășau la 19 Iunie 1837, a studiat la Sighet în gimnaziul piaristilor, de unde, după absolvarea alor șese clase gimnaziale la 1854 s'a înscris la școala de artilerie din Viena. La 1857 a intrat în activitate ca cadet, ear' în anul următor a trecut la cavalerie în regim. X. de husari, staționat în Viena, de unde nu peste mult s'a dus în Lombardia.

Isbucnind războiul cu Italia a înaintat în Piemont pînă la Vercelli distingîndu-se în Bătălia dela *Magenta* și *Solferino*, unde a avansat ca locotenent-prim.

În 1860 a urmat cursul de esuitațiune în Viena, de acolo s'a reintors din nou în Italia, de astă-dată la *Udine*, dar' iscîndu-se războiul prusian s'a dus la *Preran*. A petrecut mai mult timp în diferite stațiuni din Moravia, ear' la 1870 s'a dus la Brașov, ca căpitan și comandant de escadron. Într'aceea a depus examenul de oficer de stat-major și a fost permutat la Cluj în calitate de comandant de cadru, de aci trecu la 1875 ca comandant de diviziune la Szabadka, unde a fost avansat la gradul de major și după trei ani de locotenent-colonel, s'a pensionat la 1888.

Neolog. Subscripții cu inima frîntă de durere aducem la cunoștință, că prea iubitul nostru frate *Iuliu Mihályi* de *Apsa*, cea, și reg. tenente colonel de husari pensionat, azi Joi, în 27/15 Ianuarie 1898, seara la 6 ore, împărtășit cu mîngăierea sfîntei biserici, a adormit în Domnul în etate de 61 ani. Rămășițele pămîntesti ale reșosatului vor fi așezate după rîitul bisericii greco-catolice în cimiterul parohial Sîmbătaș, în 29/17 Ianuarie 1898, la 3 ore după amezai. Partea lui s'ar fie cu dreptul! Blaj, în 27/15 Ianuarie 1898. Ileana Mihályi văduvită, Antoniu Várady de Kassá. Petru Mihályi cu familia. Dr. Victor Mihályi. Dr. Ioan Mihályi cu familia.

CRONICĂ

Sibiul, 29 Ian. n. 1898.

Socialist osîndit pentru împăratul Wilhelm. Curtea cu jurați din *Budapesta* a osîndit alături la 3 luni temniță de stat pe socialistul *Max. Grossmann*, pentru un articol scris din prilejul visitei lui Wilhelm II. la Budapesta. *Grossmann* e unul dintre șefii socialistilor din Budapesta; mai astă-vară a fost și prin Sibiul, unde i-a reușit să țină adunare — socialistă.

Părechea princiară bulgară va merge în Februarie pe mai multe zile la *Petersburg*. O importanță politică — se contestă — visitei.

Hymen. Din *Brăila* ariam cu plăcere, că la 15 Ianuarie v. s'a celebrat logodna d-șoarei *Marioara I. P. Sassu* cu dl *Ioan V. Glicca*. Deasemenea la 18 Ianuarie v. se va face logodna d-șoarei *Eugenia Bercaru* cu dl *G. R. Nistor*.

Germanii din imperiu pentru frații lor. În ședința dela 26 Ian. a comisiunii bugetare a parlamentului berlinez, deputatul *Hasse* a cerut urcarea poziției de buget referitoare la ajutorarea instrucțiunii germane din străinătate. *Hasse* s'a provocat mai ales la dorințele, cari reclamă ajutorarea mai bună a școalelor din *București*. Secretarul de stat, *Bülow* a răspuns, că consimte cu tendințele, ce se îndreptăză față de sprijinul mai eficace al instrucțiunii germane din străinătate; din propria experiență cunoaște raporturile din străinătate și însemnătatea școalei germane, ce țineste la susținerea spiritului german. În cei 6 ani cîți a stat la București, ca ambasador, a urmărit c'un interes deosebit instrucțiunea germană de acolo. Va influența deci, ca consuli germani să fie tot atîți antelupători ai respectivelor școale.

Membrele deputațiunii din Viena sosesc mîine, Duminecă, la 1^{1/2} d. a. E vorba, că studenții dela gimnaziul de stat s'ar facă demonstrații.

Miscarea țărănilor din Austria. Asociațiunea generală a țărănilor din Austria a făcut în ședința primei secțiuni ținută zilele acestea la Viena, următoarea propunere, care s'a primit cu unanimitate: „Considerînd starea generală miseră, în care se află populațiunea agricolă și care în din zi ce merge diminuează tot mai mari; considerînd mai departe, că nici una din promisiunile făcute: precum organizarea în societăți după profesii, schimbarea determinațiunilor provisorului cu Ugaria, reforma bursei de produse, mișcarea birului pentru țărani, nu s'a împlinit; și, în fine considerînd, că conchermarea intrării agare austriace a devenit imposibilă, se propune, că în timpul dela finea lui Februarie pînă în 6 Martie 1898 să se conchermă la Viena „o întrunire de nevoie a gospodărilor austriece” cu următoarea ordine de zi: 1. Protest în contra protejării importului făinei din Ungaria peste 30 Aprilie 1898. 2. Conchermarea definitivă a anchetei asupra reformei bursei de produse, care de atîtea ori a fost anunțată. 3. Luarea de măsuri pentru împedecarea concurenței transalpine. 4. Schimbarea legii referitoare la impozitul după venitul persoanei și 5. Comunicarea cu privire la înființarea unei centrale pentru pregătirea convențiunilor comerciale”. Publicînd această înștiințare, sîntem în poziție a împărtăși cererile noastre țărănești — zice „*Patria*” din Cernăuți — că dl *Dr. Popovici*, îndată după

sosirea sa din Viena, care va urma zilele acestea, va căuta prilejul de a se sfătui cu alegătorii sei plugari asupra acestor lucruri de interes pentru ei.

Din Abrud ni-se serie: Tinerii mese-riși români din Abrud și Abrudeșt a 2-a zi de Crăciun au jucat piesa teatrală „*La Moși*”, comedie în 3 acte, de *Speranță*. Persoanele au fost: Nae Patulescu: dl Augustin Tușău; Frossa, soția lui Nae: d-șoara Maria Faur; Stefan Stefanescu: dl Traian Doană; Costică Alexandrescu: dl Aurel Ciura; Panait (Surdul): dl Ioan Lepedeau; Tincuta, mama lui Nae: d-șoara Gruber Regina; Leonora, fata Tincutei: d-șoara Fani Danciu; Lina, sora Frossei: d-șoara Ana Doană; Cococa Maria de 55 ani: d-șoara Iudita Suci; Cococa Aneta, prietena Linei: d-șoara Iulia Suciu. Șari, servitoare: d-șoara Iulia Tobias. Toți și-au jucat rolee foarte bine. Au suprasolvit din acest prilej d-nii: Căpitan Meinel 5 fl.; Dr. Zsaim Chirtop, avocat 2 fl.; Nicolau Adamovici, preot 3 fl.; Dr. Nagy Károly, medic 2 fl.; Petru Fizeșan 2 fl.; Iosif Ciura, preot 1 fl.; și Simeon Faur 1 fl.; ca venit curat s'a solvit și primit la casa reuniunii femeilor române din Abrud și jur suma de 46 fl. 50 cr. Subscripții venim d-ri a aduce cea mai călduroasă mulțumită tuturor generoșilor contributori, precum și braților noștri tineri și domnișoare, cari au procurat reuniunii noastre un ajutor frumos. Abrud, în 15/27 Ian. 1898. În numele reuniunii femeilor române: Ana Filip, presidentă; Alexandru Ciura, secretar.

Grațiere respinsă. Un agitator socialist din H.-M.-Vă-ărheley, Kovács János, închis pe 5 ani în temnița ordinară din Seghedin pentru agitație, era să fie grațiat deașdăzile, cînd își împlinise trei ani de osîndă. Păun-du-i-se însă, frește, condiții să nu mai agite, socialistul a răspuns cu mîndrie: „*Mai bine mă pustiesc în fundul temniței, decît să-mi reneg principiele!*” — Mulți alții ar pute învîța dela acest — socialist!

Nu mai știu cum s'e-l lingușească pe împăratul *Wilhelm II.*, Ungurii, cari nici acum nu i-au uitat faimosul discurs, rostit — pe cum scrisese o foaie săsească — după un frumuseț nume de... închinăciuni de păhare. Din prilejul zilei natale a împăratului s'arbată alături, toate foile ungurești jidovite, guvernamentale și opoziționale au scris — evident la poruncă! — primărituoli plini de cele mai disgestătoare adulațiuni la adresa împăratului laudător... Până și o foaie ungurească, *Alkotmány*, nu-și poate ascunde uimirea pentru aceste semnificative osanale, cărora însă nu le află explicarea, ca noi, în *specula omniului*, ci-n antipatia deregătorilor ungurești față de catolicism, și simpatia către protestantul *Wilhelm*! Cine-i flămînd...

Conjurație în Persia. Se anunță ca sigur că în *Teheran* s'a descoperit de curînd o conjurație contra vieții actualului *Sach Mussafer-Eddin*, în scop de a pune pe tron pe fratele cel mai mic al acestuia. Cu prilejul descoperirii s'a mai aflat, că în Persia lucrează mulțime de comitete revoluționari, cari așteptă poporul contra Șahului.

Pictor ungar — sinucigaș. La *Budapesta* s'a împușcat zilele acestea un pictor ungar, *Mesterházy Kálmán*. Zădărnicele aspi-

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Ântăia dragoste.

A toamnei răci fiori de ceață rățeau prin ramurile castanelor de pe ale, scuturînd frunzele obosite... Prologul dîios al iernei.

În pieptul meu însă era viață, armonie, focul primului amor, care mă lăsa să văd în fiecare frunză călătoare un dor ferbinte spre fereastra dragei mele. Chipul turbare al toamnei se răsfrîngea prin prisma dispoziției mele sufletești, în colorile cele mai dalbe, mai vii. De câte-ori treceam pe lângă geamul ei, cu căta neliniște sbucimătoare așteptam zimbetul ei, cînd o salutam, cu căte gînduri dulci și totodată cu căta frică părăsim strada unde locuia ângerul acesta blînd. De câte-ori mă puneam la masa aceea de scris, mai bine zis, la masa mea de vis, de atâtea-ori mă perdeam în gîndurile cele mai sublimе, și în stolul de simțăminte cerești vedeam numai chipul ei de soare, tot așa ei surizătoare.

Dar' cum în melodia cea mai dulce s'ar amestecă de multe-ori căte un ton aspru de durere, cum chiar în zilele cele mai sîmne de primăvară vezi căte o foale îngălbenită ră-tăcind prin adierile parfumate, astfel se furise și în poesia amorului meu sfînt, care-mi deschidea orizonturi atât de largi și luminoase, o disonanță sfîșietoare.

Nu, că doară această ființă ângerească nu ar fi voit să știe de focul sacru al sufletului meu, din contră, eu puteam să cânt ericid decît Eminescu:

Pe lângă casa ta din colț
Treceam atît de des,
Nici un vecin nu-mi suridea
Dar' tu m'ai înțeles...”

Causa sfîrșitului tragic a fost cu totul alta. Era o zi de iarnă aspră. Ca totdeauna mă plimbam pe lângă casa ei. La scumpa mea Minodoră (așa o chema), era tocmai juriș... Deodată încep să încete sgomotul damelor întrunite, și după-ce se depărta... auzii o scîrțăitură la fereastra, care se deschise, și eată capul ei, ca un trandafir visător de primăvară se ivi la gîm. De sigur voea să aeriseze odaia.

În momentul acesta fusei ca de o mîna puternică nevăzută spre gîmul ei împins... Eram într'o stare de tot iritată încît nici azi nu mai știu ce i-am vorbit și ce nu. Știu numai că i-am făcut o declarație de amor ferbinte după toate regulile... mai știu încă ce dulce mi-a zîmbit după aceea, ce ferbinte mi-a strîns mîna tremurătoare la despărțire. Cuvintele acelea de sirenă „noapte bună, noapte dulce” și azi îmi pare că mai răsună în sufletul meu. Eram convins că mă iubește! Cu căte iluzii cerești, cu căte idealuri am sosit acasă.

Căte visuri cari se legănau în sufletul meu nu m'au adormit în somnul cel mai dulce din viață. Știu că noaptea aceea numai tot chipul ei l-am văzut.

„Și pînă n' ai visul mai adînc
Pe tine te-am zărit,
Tu erai mîndră ca o stea
Și eu ce fericit!”

Părea că sînt un flutur
Pe-un mîndru trandafir,
În cânteci tainici legănat
De-al noaptei blînd zefir.

Atunci însă mă trezii din somn strănătînd! Ce drac! Aveam un catar strănic!!! Eram așa de răcit, încît mai nu mai puteam răsufla. În ziua următoare veni medical și constată un gutaial puternic, care mă și țin în brațele-i crude 2 săptămîni.

La declarația aceea de amor se vede, că m'am răcit, c'am stat prea mult în frigul aspru sub fereastra scumpei mele Minodore.

Așa sfîrșii prima mea dragoste cu un accent atât de crud, încît în durerea mea de disperată m'am decis a scrie următoarele versuri spre a face pe iubita mea primă nemuritoare pînă la moarte:

O mult frumoasă Minodoră
Cât de ferbinte te-am iubit,
Dar' valurile negre-a sorței
Ce iute ah, ne-au despărțit.

Ce iute ah, trecut-au toate
Cu a iubirei mîndru Maiu, —
Dar' și azi mai țin în minte
Nefericitul gutaialu!”

Traian Mihaile.

CHILAVUL...

De câte-ori trecea chilavul răzimat de două cărți pe sub fereastra mea, totdeauna îmi arunca o privire duioasă. Ochiul lui mi-se părea totodată că se încranta, că ascunde în adăncul seu o mînie închisă, secretă. Din haina lui sură, zdrențurată priviam soartea lui neferită, sîrăcia.

Și el de abia să mai purta pe cărțile învechite, de greutatea anilor și a sa proprie gârbovit. De atâtea-ori vream să-l întreb pe ce drumuri i-a purtat unda sorței, dar' era iarnă grea, și starea mea bolnavă nu-mi per-

mitea a deschide fereastra decît pe o clipă, spre a-i arunca căte un ban.

Așa trecea el mai în toată ziua pe ușița pustie, dar' nici-odată n'ar fi lipsit să nu privească la mine în sus, căci zimbetul meu serios îi arăta compătimire față cu soartea lui întunecată anunțându-i tăcut, că eu îi pricep suferințele și m'eria lui...

Așa trecură zilele de iarnă aspre și norii plumburii și răci, cari zăceau atît de greoi și somnorosi peste lumea pustie, dispărură din ce în ce dinaintea razelor calde ale soarelui în cari prevestea sosirea primăvării...

Într'o dimineață de Duminecă, eată ziua cea mai dalbă, mai sînină. Aerul era cald, curat ca de cristal, căte-o rîndunică plutia pierdută prin vîzduhul sînin, cît priveai cu ochii, armonie, frumuseță și liniște sfîntă. Și vocea tăcută se trezi în sufletul meu, care-mi părea că mă provocă a mulțumi Creatorului pentru atîta frumuseță, bunătaie, pentru recă-știgarea sănătății mele... și în momentul acesta începură clopotele bisericei a-și revîrsa cîntul lor lugubru peste lumea plină de bucurie. Tăcut fui îndreptai pașul meu atunci spre biserică, dar' la poarta intrării fusei neplăcut surprins cînd văzai cerșitorul pe piept c'o medaliă militară, pe cap chipă cătănească stînd pe picioru-i slab răzimat pe cărgele-i vechi, căci în jurul întreg ce părea atît de vesel și de sînin, el era gînditor și doborît.

Cunoscîndu-mă salută umilit c'un zîmbet amar. E'i mă apropiai de el și începuia l'ntreba ce sorți l'au purtat în lume, ear' el începu c'o voce slabă, răgușită a-și povesti istoria tristă care i-a fost destinată în viață. „Era la *Königgrätz*! Cum pe un câmp sîcerat zac suopii, așa zăceau morții pe locu-

de lupă, după prima ciocnire cu armatele inamicilor, și surile noastre fură c'o putere de vifor, sub o ploie de gloanțe aruncate de-a valma îndărăt, dar' regăsimu-se, de nouă puteri întărite, căpătără din nou comanda, spre a înainta. Eram în șirul cel din-tăiu cînd un steag împăratesc căzu din mîna unui rănit, la pămînt... Un prusac se aruncă ca o săgeată spre locul unde căzu stindardul. Dar' mîna aceasta, care îmi e azi amorțită, s'ar oaoarea regimentului, străpungînd cu arma-i rece pieptul soldatului inamic. Stindardul fu scăpat, — dar' în momentul următor căzu la pămînt și eu de un glonț lovit, care-mi zdorbi piciorul.

Un an întreg de zile am zăcut părăsit, de dureri și suferințe grele năjit, într'un spital, unde mi-a tăiat piciorul, care astăzi îmi lipsește. Mult timp a mai trecut pînă am ajuns a mă tîrî într'un colț într'altul spre a nu m'ri de foame.”

Cuvintele ultime cu atîta tristeță și jale rostite mă atîneră așa de dureros, încît ca lacrimi în o hî luai niște bani din buzunar și-i aruncai în chipia care o ținea în mîna zicîndu-i: „Aici! Ne-om mai vedé”.

A-astea sînt tonurile jalnice în concertul volapue al omenimei. Omul acesta care și-a jertfit viața și totul pentru binele patriei, cărei nu i-a pîsat a privi pericolul de moarte în față, în entuziasmul seu ideal, pentru patrie și tron, trebuie azi să cerșească din ușa în ușa, în patria sa, pentru care și-a dat ultimul strop de sînge, pentru care a fost gata să moară.

Acesta-i cursul lumii...

Traian Mihaile.

Se caută reprezentanti solizi.

Mëtasă Henneberg

(HENNEBERG-SEIDE)

— veritabilă numai dacă e procurată din fabricile mele —

neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metru — lucie, vîrgată, car. e, Damaste etc. (cam 240 dif. rite calități și 2000 diferite colori și desemnuri etc. Pentru haine și blouse din fabrică. Privăților li-se trimite franco și liber de vamă, în casă.

Mustre se trimit cu posta primă.

[235] 8-50

(În Elveția porto postal e dublu).

Fabricile de mëtasă ale lui G. Henneberg în Zürich, (liferant de curte c. și r.)

Vestite

Sămănțuri de flori și legumi

ale lui

Mauthner

in

pachete închise, legal garantate

cu marca de apărare improcolată

„Ursul“

se pot căpeta în toate

băcăniile și ferăriile

mai mari. [377] 1-17

NB. Numai pentru pachetele închise, provăzute cu figura ursului și signate cu numele Mauthner, cum arată figura alăturată, la firma Edmund Mauthner în Budapesta, strada Andrássy 23, garanție deplină pentru sămănțuri proaspete și veritabile.

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15-20 cm.

Talaj minőség: jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.

Pflanzweite: 15-20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

Pentru

Domni:

Cămeși de bal

Cravate de bal

Mănuși de bal;

Dame:

Stofe de bal

Evantailuri de bal

Mănuși de bal

Antreuri de bal;

Mirese:

Trusouri,

Albituri de purtat,

de pat și de masă

solid lucrate

[318] 3-6

liferază

JULIUS WERMESCHER,

Sibiu,

Piața-mare — Str. Cisnădiei.

Oroloage de buzunar dela 2 fl. în sus.

Iuliu Erös,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 3.

Edificiul „Transilvaniei“.

Toate soiurile de oroloage, giuvaere, articole de aur și argint, tot felul de producțiuni ale

Aurăriei și argintăriei

Oroloage de argint pentru domni și dame . . . de fl. 4.50

Oroloage de aur pentru dame, cu lanț . . . „ „ 12.—

Lanțuri de argint pentru oroloage și de gât . . . „ „ 1.—

Inele de aur și inele pentru logodnă . . . „ „ 2.50

Braslete și broșuri de argint . . . „ „ 1.—

Cercei și cruciulițe de aur . . . „ „ 2.—

Utensili de argint pentru mâncare, 6 bucăți în etui „ „ 5.—

Fiecare bucată e probată de oficiul pentru probele de metale și provăzută în semn de veritabilitate cu marcă, afară de aceea dau garanție în scris. În așteptarea de numeroase binevoitoare comande, semnez

Iuliu Erös.

[2794] 11-58

Pentru oroloage noue și reparațiuni, garanță onorabilă de 2 ani.

Lupe, ochilari, lornete pentru teatru.

Adese-ori premiat.

Pivnița Mönchhof

cu renume din anul 1884 cu ocazia marilor sărbări populare în amintirea migrațiunei Sașilor înainte de șapte sute de ani

oferă

bune vinuri de masă ardelenesti și de Magyarad:

Vin nou	32 cr.
Vin bun de masă ardelenes	40 „
Rhein-Risling din pivnițele baronului Szentkereszty	70 „
Pinotgris	70 „
Mädchentraube, dela Blajel din 1889	80 „
Bika-vér ales, roșu	80 „
Oporto din pivnița baronului Szentkereszty	60 „
Transport din străinătate	1 fl. 20 „
Transport din Ardeal	80 „
Malaga spaniol veritabil, foarte fin	2 fl. — „

Mai departe toate soiurile vin de sticle din țeară și străinătate. Afară de casă costă cel de 40 numai 36 cr.

Venzătorii în oraș și mai ales la țeară

capetă cu preț moderat. [2565] 14-18

Bun oțet de vin pro litru 30 cr.

Ludwig Fronius, negustor de vinuri, Sibiu.

Adese-ori premiat.

Cea mai nouă și cea mai bună

hârtie de țigarete și tuburi

„EDISON“

care întrece toate fabricatele de până acum în privința bunătății și fineței.

[1785] 25-80

Tinerilor și bătrânilor

li-se recomandă spre studiere scrierea consilierului în medicină apărută în edițiune nouă și augmentată

Sistemul nervos

și

sexual turburat

precum și vindecarea radicală a acestuia.

Se trimite sub plic pentru 60 cr. în marcă postale. [478] 49-52

Curt Röber, Braunschweig.

Atelierul fotografic-artistic.

Cele mai excelente prestațiuni cu prețuri moderate, pentru fotografiări singuratic, în grup, costume de ori-ce fel, precum și dragute fotografii de copii etc.

[2748] 4-32

Atelierul fotografic-artistic:

Wilhelm Mann,

Piața-mare nr. 19.

Prețuri reduse

pentru

Sesonul de teatru și bal.

Essence Vera-Violetta de Roget-Gallet 1 fl. 90 cr.

„ Violette ambree de „ 2 „ 70 „

Extract de ghiocei de Gustav Lohse 1 „ — „

„ Violettes d'Abbazia de H. Kiehlkauser 1 „ 05 „

Poudre-Lechner, mare 60, mic 40 cr.

„ Velontine de Ch. Fay . . . 1 „ 50 „

și tot felul de săpun de toaletă, pomăzi de buze, periute de dinți etc., în calitate recunoscută bună pe prețuri uimitoare de ieftine. [829] 2-6

Wiener Rasir-, Frisir- und Parfumerie-Salon

Franz M. Nikesch,

Hermannstadt (Bretterpromenade).

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andrei bar. de Șaguna

și

Alexandru Sterca Șuluțiu.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sunt foarte potrivite tablour. în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 25 cr.

Librăria „Tipografia“,

soc. pe acțiuni, Sibiu.

Feriți-vă!

P. t. public în propriul seu interes e făcut atent cu stăruință de a nu confunda argintul meu veritabil patent american cu garnitura oferită de concurență, o garnitură din așa numitul argint Britania ca de mai puțină valoare o vînd numai cu fl. 6.—.

CRISĂ MARE!

New-York și Londra nu au cruțat nici continentul european și o mare fabrică de argintării s'a simțit îndemnată a desface proviziunea sa mare numai pe lângă o mică remunerațiune a puterilor de lucru. Cu executarea acestui mandat sînt eu impunitic. Expedez deci ori-și-cui obiectele următoare pe lângă simpla remunerație de fl. 6.60 și anume:

6 cuțite fine cu tăiș veritabil englez,

6 furculițe de argint patent american dintr-o bucată,

6 linguri de argint patent american,

12 lingurițe de argint patent american,

1 lingură pentru supă, de argint patent american,

1 lingură pentru lapte, de argint patent american,

2 pahare pentru ouă, de argint patent american,

6 tave Victoria englezești,

2 feșnice frumoase de masă,

1 sită pentru ceai,

1 lopăciță pentru zahăr pisat.

44 de bucăți la oaltă numai fl. 6.60.

Toate acestea 44 de bucăți au costat mai înainte fl. 40 și se pot căpeta acum pentru prețul minimal de fl. 6.60. Argintul patent american este un metal cu totul alb, care își păstrează culoarea timp de 25 ani pe garanță. Ca dovada cea mai bună, că inseratul acesta nu e

nici o înșelăciune

mă oblig prin acestea în public, a retrimite banii fără nici o împedecare tuturor cărora nu le convine marfa. Nimeni să nu lase deci privilegiul acesta admirabil și să-și procure splendida garnitură, care e cu deosebire acomodată ca

present admirabil de Grăciun și Anul-Nou

precum și pentru toate gospodăriile mai bune.

Se capetă numai la [2886] 4-5

A. HIRSCHBERG,

agentură principală a fabricelor americane unite de argintărie patent

Viena, II., Rembrandstrasse 19/III. — Telefon Nr. 7114.

Expediția în provincie se face cu rambursă sau pe lângă anticiparea sumei.

Praful necesar de curățit 10 cr.

Veritabil numai cu marca înregistrată de-alături (metal igienic).

Extras din scrisorile de recunoștință:

Primind expediția sînt mulțumit, Vă rog încă de o splendidă garnitură de fl. 6.60. Cluj. Baronesa Bánffy.

Expediția d-voastră am primit-o, sînt foarte mulțumit, Vă rog a-mi trimite încă o asemenea garnitură. Bozovici (Ungaria). Alex. Keresztes, prim pretor.

Cu prima expediție sînt de tot mulțumit, Vă rog încă de o garnitură. Calocia. Ioan Majarosy, preot.

Turnătoria de clopote și fabrică de scaune de fer pentru clopote

Antoni Novotny

în Timișoara-Fabric, [785] 25-26

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în ori-ce parte, îndată-ce clopotele sînt bătute de o lăture prin ceea-ce sînt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe-ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decît clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu.

Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de toate de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

La expozițiunea millenară în Budapesta 1896 premiat cu medalia cea mare millenară.

Preț-curenturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

Stofe veritabile de Brünn

pentru primăvară și vară [689] 43-45

O bucată de 3/10 metri, din

fl. 4.80 veritabilă stofă de lână bună	lână
fl. 6.— veritabilă stofă de lână mai bună	curată de
fl. 7.— veritabilă stofă de lână fină	oaie.
fl. 9.— veritabilă stofă de lână mai fină	
fl. 10.— veritabilă stofă de lână foarte fină	

O bucată pentru un rînd de haine negre de salon 10 fl.

Asemenea stofe pentru perdele, lodeu de turiști kangarn foarte fin și tot felul de alte stofe spedează cu prețurile de fabrică de stofe, prea cunoscută ca reală și solidă

Siegel-Imhof în Brünn.

Mustre gratis și franco. Spedarea conform mustrelor e garantată. Favorurile ce le dă comandarea de stofe direct la firma de mai sus, în locul unde se fabrică, sînt însemnate: abundanță întru a alege, mărfuri proaspete, prețuri fixate ieftin, executarea culantă a celor mai mici comande etc. etc.